

Collega's,

Ik zou me hier kunnen beperken tot een korte, vrij klassieke tussenkomst. Het budget 2011 bewijst immers eens te meer dat de provincie Oost-Vlaanderen een financieel gezond bestuur is, dat op een transparante en efficiënte manier omgaat met de centen van de Oost-Vlamingen. Los van het feit dat elk van ons wel vindt dat het hier met wat meer en daar met wat minder zou mogen gaan, denk ik dat er over de grond van de zaak weinig discussie kan zijn: het huishouden van de provincie wordt goed gerund.

Dit heeft echter niet kunnen beletten dat 2010 de geschiedenis zal ingaan als het jaar waarin de bestaansreden van de provincies fundamenteel in vraag is gesteld en waarin de provincies hun toegevoegde waarde als openbaar bestuur moesten aantonen.

In de hele discussie over de interne staatshervorming heb ik soms het gevoel dat de provincies een te defensieve houding aannemen. "Laat ons a.u.b. blijven doen wat we nu doen en neem ons zo weinig mogelijk af".

Onder het motto "wie bang is, krijgt ook slaag", zou ik pleiten voor een meer offensieve houding, waarbij we de discussie over de toekomst van ons bestuursniveau met open vizier aangaan. Waarbij we pleiten voor het behoud en – waarom niet - de versterking van de bevoegdheden die ons op het lijf geschreven zijn, maar waarin we ook openstaan om sommige dingen niet langer te doen omdat ze beter thuishoren op een ander bestuursniveau of omdat de maatschappelijke meerwaarde ervan te beperkt is.

In tijden waarin de perceptie vaak belangrijker wordt geacht als de inhoud, kan het ook geen kwaad om de nodige aandacht te hebben voor de herkenbaarheid van de provincie. Wat we doen, moeten we niet alleen goed doen, maar we moeten er ook voor zorgen dat de mensen weten dat we het doen.

Ik ga in het bestek van mijn tussenkomst uiteraard niet het hele provinciebudget onder de loupe nemen. Ik wil hier bij wijze van voorbeeld enkel inzoomen op een aantal projecten en beleidsinitiatieven die m.i. goede voorbeelden zijn van de toegevoegde waarde die de provincie kan brengen in het bestuurlijke landschap.

Laat me beginnen met iets wat zich niet direct vertaalt in het budget van de provincie. De provincie – of beter: de Deputatie - heeft een aantal wettelijke opdrachten te vervullen op het vlak van onder anderen de ruimtelijke ordening, de milieuvergunningprocedures en de buurtwegen. Heel veel mensen komen op die manier rechtstreeks in contact met de provincie - alhoewel men de buitendiensten van het Gewest en de provinciale diensten al eens met elkaar durft verwarren, maar dat is een andere discussie.

Voor de beeldvorming over de provincie als een goed werkend bestuur, zijn dit cruciale beleidsdomeinen. Bij sommige geladen dossiers worden er honderden bezwaren ingediend en zitten ook de gemeenten en het Gewest op de eerste rij om te kijken naar het verdict van de Deputatie.

Ik kan er dan ook alleen maar op aandringen dat de Deputatie deze bevoegdheden met veel serieus uitoefent en de dossiers op een snelle, correcte én consequente manier afhandelt, met respect voor de regelgeving en met aandacht voor de

adviezen van de betrokken diensten. Soms zal het daarbij inderdaad nodig zijn om andere besturen, projectontwikkelaars of burgers voor het hoofd te stoten. Maar het is mijn overtuiging dat een consequente en beginselvaste houding op langere termijn lonender is dan het inspelen op de behoeften en de druk van de dag.

In onze provincie met zijn 65 lokale besturen - waaronder een aantal zeer kleine gemeenten – speelt de provincie van oudsher een belangrijke rol in het compenseren van de beperkte schaalgrootte van deze gemeenten. Terloops wil ik daarbij ook wel mijn verwondering uitdrukken over de ambigue houding die de Vlaamse Minister van Binnenlandse Aangelegenheden hier aanneemt. Zo fors zijn houding soms is tegenover de provincies, zo mild is hij tegenover de gemeenten, die hij alleen maar wil aanmoedigen om te fusioneren, ook al maakt hun schaalgrootte het soms nagenoeg onmogelijk om te voldoen aan de eisen die vandaag gesteld worden aan een lokaal bestuur.

De voorbeelden van hoe de provincie zijn schaalgrootte aanwendt om het lokale bestuursniveau aan te vullen en te versterken, zijn talrijk en divers. Van Puyenbroeck tot het PISAD, van het uitvoeren van gerechtelijke administratieve sancties tot het uitbaten van regionale musea. Deze vorm van dienstverlening breidt ook nog regelmatig uit. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de samenwerkingsovereenkomst die eerder dit jaar door de provincieraad is goedgekeurd, waarbij we gemeenten willen helpen om de gronden te verwerven die nodig zijn voor de aanleg van lange afstandsfietspaden. Of aan de hand die we reiken aan de gemeenten om samen trage wegenplannen op te maken. Ik verwijs hier ook naar de tussenkomst die collega Jo De Loor zal houden, waarin hij het provinciebestuur vraagt om een rol te spelen in de realisatie van intergemeentelijke zwembaden.

Op deze manier creëren we veel goodwill en waardering bij de betrokken gemeenten. Op voorwaarde natuurlijk dat we de dingen die we doen ook goed doen.

In de grotere Oost-Vlaamse centra kan de provincie dan weer een zichtbare en nuttige rol spelen door zich in te schrijven in strategisch belangrijke projecten. Ik denk daarbij aan de Waalse Krook in Gent, aan het Casino-project in Sint-Niklaas, aan onze steun voor de Ros Beiaard-Ommegang in Dendermonde of aan de structurele ondersteuning van een aantal grote Oost-Vlaamse cultuurhuizen. Dit is bijna een principiële kwestie: de provincie die een actieve inbreng heeft in projecten die een groot deel van de provincie beroeren. De zaak is dan wel om de medewerking van de provincie ook herkenbaar te maken voor de gebruikers of de toeschouwers. De praktijk leert dat dit niet altijd even evident is.

De afgelopen jaren heeft de provincie ook bewezen dat ze een rol kan spelen als gangmaker of financier van vernieuwende projecten. In de welzijnssector denk ik dan bijvoorbeeld aan het opstarten van het regionaal welzijnsoverleg in 5 antennes, aan de projecten partnergeweld in samenwerking met de Oost-Vlaamse CAW's en, meer recent, aan de middelen die sinds 2008 vrijgemaakt worden om opvoedingswinkels te ondersteunen buiten de drie Oost-Vlaamse centrumsteden. Ook op energiegebied proberen we een voortrekkersrol te spelen door de realisatie van passieve openbare gebouwen of door het plan om de daken van provinciale gebouwen uit te rusten met zonnepanelen.

Vaak gaat het hier om domeinen waar de Vlaamse of federale overheid nog geen initiatieven neemt of te weinig middelen voorziet voor een behoorlijke regionale spreiding en waar de gemeenten zelf de stap naar nieuwe initiatieven niet kunnen of

durven zetten. En vaak gaat het daarbij om projecten die ook een belangrijke sociale betekenis hebben – ik had bijvoorbeeld ook het flankerend onderwijsbeleid kunnen vernoemen - en die passen in een gelijke kansenbeleid dat voor mijn partij de core-business zou moeten zijn van elke overheid.

Wettelijke opdrachten vervullen, openbare diensten aanbieden op een optimale schaalgrootte, projecten met een grote uitstraling ondersteunen en de vernieuwing in gang zetten, met name op het vlak van het gelijke kansenbeleid: als men het budget 2011 aan deze criteria zou toetsen, dan ben ik ervan overtuigd dat de grote meerderheid van de middelen die we inzetten onder minstens één van deze noemers te vatten zijn.

Met andere woorden we hebben goede argumenten om onze rol als bovenlokaal bestuur te rechtvaardigen en te versterken. En we hebben heel wat bondgenoten die ons daarin kunnen steunen. Op voorwaarde dat we kwaliteit afleveren en dat we ook voldoende kenbaar maken wat we doen.

En daarnaast zijn er inderdaad ook soms dingen waarvan we zullen moeten toegeven dat hun maatschappelijke meerwaarde gering is. Of dat we ze beter aan iemand anders toevertrouwen. Laat ons ook voor die zelfkritische reflex openstaan en laat ons desnoods andere accenten leggen waar nodig.

Ik geef als voorbeeld de overdracht van de provinciewegen, waar we ook zelf moesten erkennen dat het weinig zin heeft om nog verder als wegbeheerder te fungeren, maar die ons wel in staat heeft gesteld om vandaag veel sterker in te zetten op terreinen waar we wel het verschil kunnen maken: de verbetering van de bovenlokale fietsinfrastructuur en de herwaardering van de buurt- en voetwegen op lokaal vlak. Misschien kan dit voorbeeld inspirerend werken voor dossiers als het zorgcentrum Lemberge en het tehuis Heynsdaele; voorzieningen waarover zowat iedereen het eens is dat ze atypisch zijn voor het provinciaal aanbod, maar waarin het nog altijd wachten is op fundamentele beslissingen.

Van een dergelijke, offensieve aanpak, is in het budget 2011 en in de beleidsnota nog te weinig terug te vinden. Integendeel, soms heb ik de indruk dat we rijden met de handrem op, anticiperend op het rode verkeerslicht dat ergens aan de einder brandt. Ik verwijs daarbij naar volgende dossiers:

- De aanvullende pensioenregeling voor de contractuele ambtenaren, waarover collega Ivan Verleyen nog is tussengekomen op de laatste raadszitting en waarbij we er oog voor moeten hebben dat de mensen die op korte termijn op pensioen gaan toch meer krijgen dan een symbolisch bedrag;
- Het statutair maken van sommige betrekkingen, waarbij ik onder andere denk aan een aantal functies in de POM.
- Pleisterplaatsen voor woonwagenbewoners : we hebben in de provincieraad van 8 september 2010 nog het debat gevoerd n.a.v. een interpellatie van collega Lafkioui. Zonder dat debat hier opnieuw te willen voeren, blijft toch de indruk van een vrij versnipperde aanpak over. Ook hier zou de provincie op structurele wijze een voorbeeldfunctie kunnen vervullen.
- Het provinciebestuur spendeert heel wat middelen aan licenties voor microsoft-software. Met een beetje lef zouden we flink kunnen besparen door over te schakelen naar open source software. Het stadsbestuur van Sint-

Niklaas maakt voor de website en het documentenbeheer gebruik van open source software. In het kader van Interreg IV bestaat zelfs een programma waarbij organisaties die open source software toepassen en promoten tot 75% van de kosten van hun project kunnen recupereren. De provincie zou ook hier een voortrekkersrol kunnen spelen. Ik zou de bevoegde gedeputeerde voor ICT en financiën willen vragen eens te onderzoeken of hier toch geen muziek in zit.

Als Gentenaar sta ik traditiegetrouw altijd even stil bij een aantal Gentse dossiers. Ook al is de liefde tussen het stadsbestuur en het provinciebestuur niet altijd even groot, gaan er toch heel wat provinciale middelen naar de hoofdstad van onze provincie.

In het voorjaar 2010 hebben we in de provincieraad de convenanten met onze "centres of excellence" goedgekeurd. Hierdoor ziet o.a. het NTG zich de komende jaren (tot in 2013) verzekerd van een substantiële ondersteuning van 582 833 EUR.

Ik hoop dat we in 2011 ook vooruit kunnen met de restauratie van het Caermersklooster en de verkoop van de Bank van de Arbeid.

Ik heb bij mijn algemene tussenkomst bij het budget 2010 de onrust en onzekerheid bij ons personeel aangekaart. Een jaar verder is één onzekerheid weggenomen: in de provincieraad van 28 april 2010 hebben we beslist dat onze diensten zullen centraliseren aan de zuid. We zullen in 2011 ook het stadsbestuur een voorzet geven om het ganse wilsonplein aan te pakken. Op die manier zal ons provinciebestuur op een zichtbare plaats aanwezig zijn in Gent.

Maar een herkenbaar gebouw is nog geen herkenbaar bestuur. De onrust over de jobsituatie door het debat over de interne staatshervorming kan enkel worden weggenomen door de komende maanden een duidelijke provinciale stem te laten weerklinken. Ik hoop dat bij de budgetbesprekingen 2012 ook in dit debat de rust zal teruggekeerd zijn.

Ik dank u.

M. Van der haeghen

Fractievoorzitter sp.a + VI. Pro.